

บทที่ 4

ผลและวิจารณ์ผลการทดลอง

4.1 ผลของการหาชนิดและระดับความเข้มข้นของวัสดุประสานต่อคุณภาพเมล็ดพันธุ์ยาสูบ

จากตารางที่ 4.1 พบว่า คาร์บอนซีเมทิลเซลลูโลสที่ทุกระดับความเข้มข้นมีเปอร์เซ็นต์ความงอกไม่แตกต่างกัน แสดงให้เห็นว่าคาร์บอนซีเมทิลเซลลูโลสทุกระดับความเข้มข้นนั้นไม่ส่งผลต่อเปอร์เซ็นต์ความงอก ในขณะที่การวัดดัชนีการงอก พบว่า คาร์บอนซีเมทิลเซลลูโลสที่ระดับความเข้มข้น 0.03, 0.05 และ 0.10% (w/v) มีค่าดัชนีการงอกเฉลี่ยสูงที่สุด เท่ากับ 10.79, 11.14 และ 10.79 ตามลำดับ (ตารางที่ 4.1) รองลงมาได้แก่ คาร์บอนซีเมทิลเซลลูโลสที่ระดับความเข้มข้น 0.07, 0.15, 0.20 และ 0.25% (w/v) ซึ่งมีค่าดัชนีการงอกเท่ากับ 10.40, 10.34, 10.31 และ 10.51 ตามลำดับ และ คาร์บอนซีเมทิลเซลลูโลสที่ระดับความเข้มข้น 0.09% (w/v) มีค่าดัชนีการงอกต่ำที่สุดเท่ากับ 10.09 เนื่องจากการใช้วัสดุประสานที่มีความเข้มข้นสูงเกินไปจะทำให้วัสดุที่พอกบนผิวเมล็ดแตกออกได้ซ้ำ ทำให้ความสามารถในการงอกเมล็ดพันธุ์ลดลง (Zank, 2004) สอดคล้องกับการทดลองของ ลำยอง (2552) ทำการพอกเมล็ดพันธุ์ข้าวโพด โดยใช้ PAM เป็นวัสดุประสาน ที่ระดับความเข้มข้น 5, 7 และ 9 % (w/v) พบว่า มีเปอร์เซ็นต์ความงอกเฉลี่ย เท่ากับ 77, 74 และ 72% และมีดัชนีการงอกเท่ากับ 20.4, 19.3 และ 18.7 ตามลำดับ

ดังนั้นระดับความเข้มข้นของคาร์บอนซีเมทิลเซลลูโลสที่เหมาะสมจะนำมาใช้เป็นวัสดุประสาน คือ 0.03, 0.05, 0.07 และ 0.09% (w/v) เนื่องจากมีแนวโน้มว่าการใช้วัสดุประสานที่ระดับความเข้มข้นต่ำ จะกระทบต่อคุณภาพเมล็ดพันธุ์น้อยที่สุด อีกทั้งความเข้มข้นดังกล่าวเป็นความเข้มข้นต่ำทำให้ประหยัดค่าใช้จ่ายเมื่อนำไปใช้เป็นวัสดุประสาน จึงคัดเลือกมา 4 ความเข้มข้นเพื่อนำไปทดสอบคุณสมบัติทางกายภาพและคุณภาพของเมล็ดพันธุ์ต่อไป

ตารางที่ 4.1 ค่าร้อยละเมทิลเซลลูโลสที่ระดับความเข้มข้นต่างๆ ที่มีผลต่อเปอร์เซ็นต์ความงอกและดัชนีการงอกของเมล็ดพันธุ์ยาสูบ

กรรมวิธี	เปอร์เซ็นต์ความงอก	ดัชนีการงอก ¹
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยคาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลส 0.03% (w/v)	100	10.79ab
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยคาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลส 0.05% (w/v)	99	11.14a
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยคาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลส 0.07% (w/v)	99	10.40bc
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยคาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลส 0.09% (w/v)	99	10.09c
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยคาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลส 0.10% (w/v)	99	10.79ab
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยคาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลส 0.15% (w/v)	99	10.34bc
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยคาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลส 0.20% (w/v)	98	10.31bc
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยคาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลส 0.25% (w/v)	99	10.51bc
Grand Mean	98.81	10.54
F-test	ns	*
LSD 0.05	-	0.53
CV%	1.50	3.47

¹ ค่าเฉลี่ยที่ตามด้วยอักษรเหมือนกันในแนวตั้งไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในแต่ละกรรมวิธี เมื่อเฉลี่ยด้วยวิธี LSD ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

ส่วนการพอกเมล็ดพันธุ์ยาสูบโดยใช้เดกซ์ทรินเป็นวัสดุประสาน พบว่า ระดับความเข้มข้นที่แตกต่างกันไม่ส่งผลต่อเปอร์เซ็นต์ความงอกของเมล็ดพันธุ์ แต่มีผลต่อดัชนีการงอกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 4.3) โดยเดกซ์ทรินที่ระดับความเข้มข้น 0.10 และ 0.20 % (w/v) มีค่าดัชนีการงอกสูงที่สุดเท่ากับ 10.44 และ 10.97 รองลงมาได้แก่เดกซ์ทรินที่ระดับความเข้มข้น 0.05, 0.07, 0.09, 0.15 และ 0.25% (w/v) เท่ากับ 9.91, 10.31, 10.04 และ 10.29 ตามลำดับ ส่วนเดกซ์ทรินที่ระดับความเข้มข้น 0.03 % (w/v) มีค่าดัชนีการงอกต่ำที่สุด เท่ากับ 9.66 (ตารางที่ 4.2) จะเห็นได้ว่าที่ระดับความเข้มข้นสูงขึ้นไปมีแนวโน้มที่จะไม่กระทบต่อคุณภาพเมล็ดพันธุ์ เมื่อเทียบกับที่ระดับความเข้มข้นต่ำ เนื่องจากเดกซ์ทรินมีโครงสร้างเป็น alpha glycosidic bond แต่ คาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลสมีโครงสร้างเป็น beta glycosidic bond อาจเป็นผลทำให้เดกซ์ทรินเกิดปฏิกิริยาไฮโดรไลซิส (hydrolysis) ได้ดีกว่า สอดคล้องกับการทดลองของ อนุสรฯ (2556) ทำการศึกษาเมล็ดพันธุ์ยาสูบพอกที่ประสานด้วยเจลาติน 5 ระดับความเข้มข้น คือ 0.05, 0.10, 0.15, 0.20 และ 0.25%w/v พบว่า การใช้เจลาตินที่ระดับความเข้มข้น 0.25%w/v เป็นวัสดุประสานที่เหมาะสมที่สุดในการพอกเมล็ดพันธุ์ยาสูบ โดยมีค่าเปอร์เซ็นต์ความงอกสูงที่สุด คือ 95.17 เปอร์เซ็นต์ เมื่อไม่ผ่านการเก็บรักษาและมีค่าดัชนีความงอกเทียบเท่ากับเมล็ดพันธุ์ที่ไม่ได้พอก จะเห็นได้ว่า ระดับความเข้มข้นที่ใช้จะแตกต่างกันตามชนิดของวัสดุประสาน ซึ่งมีผลโดยตรงต่อคุณภาพของเมล็ดพันธุ์

ดังนั้นเดกซ์ทรีนที่ระดับความเข้มข้น 0.10, 0.15, 0.20 และ 0.25% (w/v) เหมาะสมจะนำมาใช้เป็นวัสดุประสาน เนื่องจากมีแนวโน้มว่าการใช้วัสดุประสานที่ระดับความเข้มข้นที่สูงขึ้น จะกระทบต่อคุณภาพเมล็ดพันธุ์น้อยที่สุด จึงคัดเลือกมา 4 ความเข้มข้นเพื่อนำไปทดสอบคุณสมบัติทางกายภาพและคุณภาพของเมล็ดพันธุ์ต่อไป

ตารางที่ 4.2 เดกซ์ทรีนที่ระดับความเข้มข้นต่างๆ ที่มีผลต่อเปอร์เซ็นต์ความงอกและดัชนีการงอกของเมล็ดพันธุ์ยาสูบพอก

กรรมวิธี	เปอร์เซ็นต์ความงอก	ดัชนีการงอก ¹
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยเดกซ์ทรีน 0.03% (w/v)	94	9.66c
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยเดกซ์ทรีน 0.05% (w/v)	99	9.91bc
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยเดกซ์ทรีน 0.07% (w/v)	99	10.31b
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยเดกซ์ทรีน 0.09% (w/v)	99	10.13bc
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยเดกซ์ทรีน 0.10% (w/v)	99	10.44ab
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยเดกซ์ทรีน 0.15% (w/v)	99	10.04bc
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยเดกซ์ทรีน 0.20% (w/v)	98	10.97a
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยเดกซ์ทรีน 0.25% (w/v)	97	10.29b
Grand Mean	98.00	10.22
F-test	ns	*
LSD 0.05	-	0.56
CV%	3.04	3.75

¹ ค่าเฉลี่ยที่ตามด้วยอักษรเหมือนกันในแนวตั้งไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในแต่ละกรรมวิธี เมื่อเฉลี่ยด้วยวิธี LSD ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

เมล็ดพันธุ์ยาสูบที่ใช้เพอริเดียมเป็นวัสดุประสานทุกระดับความเข้มข้นไม่ส่งผลต่อเปอร์เซ็นต์ความงอก ในขณะที่การวัดดัชนีการงอก พบว่า ที่ระดับความเข้มข้น 0.03, 0.05 และ 0.07% (v/v) มีค่าดัชนีการงอกสูงที่สุดในช่วง 11.00 – 11.23 รองลงมาได้แก่เพอริเดียมที่ระดับความเข้มข้น 0.10 และ 0.15% (v/v) เท่ากับ 10.51 และ 10.63 ส่วนเพอริเดียมที่ระดับความเข้มข้นที่ระดับความเข้มข้น 0.09, 0.20 และ 0.25% (v/v) มีค่าดัชนีการงอกต่ำที่สุดเท่ากับ 9.74, 9.57 และ 9.62 (ตารางที่ 4.3) จะเห็นได้ว่าเพอริเดียมที่ระดับความเข้มข้นสูงขึ้นไปจะส่งผลทำให้ดัชนีการงอกของเมล็ดพันธุ์ลดลง ธรรมวรรณและคณะ(2557) รายงานว่า เมล็ดพันธุ์ยาสูบพอกที่ประสานด้วยเพอริเดียม ที่ระดับความเข้มข้น 0.03, 0.05 และ 0.07% (v/v) ส่งผลให้มีเปอร์เซ็นต์ความงอกเทียบเท่ากับเมล็ดพันธุ์ที่ไม่ได้พอกและเมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วย PAM 0.15% (w/v) และมีค่าดัชนีการงอกเทียบเท่ากับเมล็ดพันธุ์ยาสูบพอกที่ประสานด้วย PAM 0.15 % (w/v) แสดงให้เห็นว่าการพอกเมล็ดพันธุ์ยาสูบด้วยเพอริเดียมที่ระดับความเข้มข้นต่ำ ไม่เป็นอุปสรรคต่อกระบวนการงอกของเมล็ดพันธุ์

ดังนั้นระดับความเข้มข้นของเพอร์เดียมที่เหมาะสมสำหรับการพอกเมล็ดพันธุ์ยาสูบ เพื่อนำไปทดสอบคุณสมบัติทางกายภาพและคุณภาพต่อไป คือเพอร์เดียมที่ระดับความเข้มข้น 0.03, 0.05, 0.07 และ 0.09% (v/v) เนื่องจากการใช้ความเข้มข้นในระดับที่ต่ำจะส่งผลกระทบต่อคุณภาพเมล็ดพันธุ์น้อยที่สุด

ตารางที่ 4.3 เพอร์เดียมที่ระดับความเข้มข้นต่างๆ ที่มีผลต่อเปอร์เซ็นต์ความงอกและดัชนีการงอกของเมล็ดพันธุ์ยาสูบพอก

กรรมวิธี	เปอร์เซ็นต์ความงอก	ดัชนีการงอก ¹
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยเพอร์เดียม 0.03% (v/v)	98	11.00ab
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยเพอร์เดียม 0.05% (v/v)	99	11.00ab
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยเพอร์เดียม 0.07% (v/v)	99	11.23a
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยเพอร์เดียม 0.09% (v/v)	97	9.74c
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยเพอร์เดียม 0.10% (v/v)	100	10.51b
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยเพอร์เดียม 0.15% (v/v)	99	10.63b
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยเพอร์เดียม 0.20% (v/v)	99	9.57c
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยเพอร์เดียม 0.25% (v/v)	98	9.62c
Grand Mean	98.75	10.41
F-test	ns	*
LSD 0.05	-	0.50
CV%	1.43	3.31

¹ ค่าเฉลี่ยที่ตามด้วยอักษรเหมือนกันในแนวตั้งไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในแต่ละกรรมวิธี เมื่อเฉลี่ยด้วยวิธี LSD ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

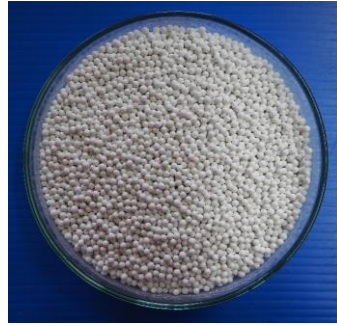
4.2 ลักษณะทางกายภาพของเมล็ดพันธุ์ยาสูบก่อนและหลังการพอก

4.2.1 การประเมินความสมบูรณ์ของเมล็ดพันธุ์ยาสูบพอก

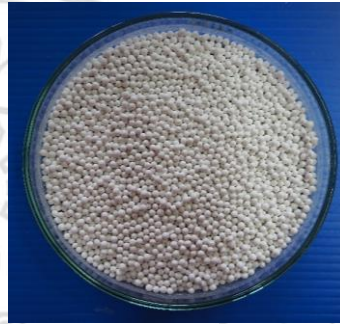
จากการประเมินความสมบูรณ์ของเมล็ดพันธุ์ยาสูบพอกโดยใช้ทาลคัมเป็นวัสดุพอก และใช้วัสดุประสานทั้งหมด 3 ชนิด ได้แก่ คาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลส เดกซ์ทริน และเพอริเดียม เปรียบเทียบกับการใช้ PAM พบว่า เมล็ดพันธุ์ยาสูบพอกที่ประสานด้วยวัสดุประสานทั้ง 4 ชนิด มีลักษณะทางกายภาพภายนอกสมบูรณ์ สังเกตได้จากเมล็ดพันธุ์ยาสูบพอกมีลักษณะกลม สวยงาม และวัสดุพอกสามารถห่อหุ้มเมล็ดพันธุ์ได้อย่างสมบูรณ์ โดยไม่พบรอยแตกร้าวบนผิวเมล็ดพันธุ์ยาสูบพอก (ภาพที่ 4.1 ก., ข., ค. และ ง.) เนื่องจากวัสดุประสานทุกชนิดที่นำมาใช้เป็นสารที่ให้ความหนืด เมื่อนำมาใช้เป็นวัสดุประสานในการพอกเมล็ดจึงสามารถยึดเกาะวัสดุพอกไว้กับผิวของเมล็ดพันธุ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ Ryu *et al.* (2006) ทำการประเมินลักษณะทางกายภาพของเมล็ดพันธุ์ที่พอกด้วยทาลคัม พบว่า เมล็ดพันธุ์ที่พอกมีรูปร่าง ที่มีความสม่ำเสมอ และความแข็งของเมล็ดดีเยี่ยม



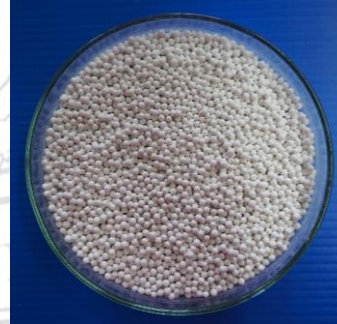
ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved



ก. เมล็ดพันธุ์ยาสูบพอกที่ประสานด้วยคาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลส



ข. ลักษณะของเมล็ดพันธุ์ยาสูบพอกที่ประสานด้วยเดกซ์ทรีน



ค. ลักษณะของเมล็ดพันธุ์ยาสูบพอกที่ประสานด้วยเพอริเดียม



ง. ลักษณะของเมล็ดพันธุ์ยาสูบพอกที่ประสานด้วย PAM

ภาพที่ 4.1 ลักษณะของเมล็ดพันธุ์ยาสูบพอกที่ประสานด้วยวัสดุประสานชนิดต่างๆ

4.2.2 น้ำหนักของเมล็ดพันธุ์ยาสูบพอก

เมล็ดพันธุ์ที่ผ่านกระบวนการพอกมีน้ำหนักเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับเมล็ดพันธุ์ที่ไม่ได้พอก โดยระดับความเข้มข้นและชนิดของวัสดุประสานที่ต่างชนิดกันส่งผลให้มีน้ำหนักแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งเมล็ดพันธุ์ที่ไม่ได้พอกจำนวน 100 เมล็ด มีน้ำหนักเฉลี่ย เท่ากับ 0.0075 กรัม ในขณะที่เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วย คาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลส ที่ระดับความเข้มข้น 0.05% (w/v) และเพอริเดียมที่ระดับความเข้มข้น 0.03, 0.05, 0.07 และ 0.09% (v/v) มีน้ำหนักสูงที่สุด เท่ากับ 0.7784, 0.7967, 0.7767, 0.8000 และ 0.7833 กรัม และคิดเป็นจำนวนเท่าที่เพิ่มขึ้นของน้ำหนัก 100 เมล็ด เท่ากับ 103.79, 106.22, 103.55, 106.66 และ 104.45 เท่า ตามลำดับ เทียบเท่ากับเมล็ดพันธุ์ยาสูบพอกที่ประสานด้วย PAM ที่ระดับความเข้มข้น 0.15% (w/v)

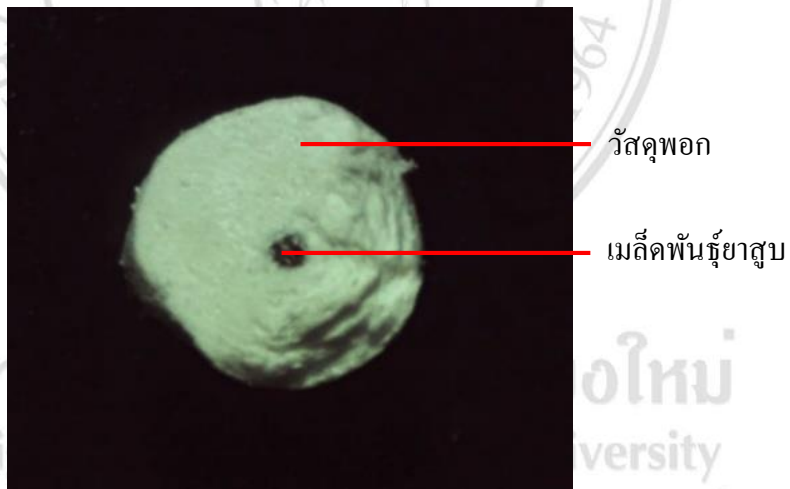
ตารางที่ 4.4 น้ำหนักของเมล็ดพันธุ์ยาสูบภายหลังการพอกและประสานด้วยวัสดุประสานต่างชนิดกัน

Treatment	น้ำหนัก 100 เมล็ด ¹	จำนวนเท่าที่เพิ่มขึ้นของ น้ำหนัก 100 เมล็ด ¹
เมล็ดพันธุ์ที่ไม่ได้พอก	0.0075 e	-
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วย PAM 0.15% (w/v)	0.8000 a	106.67 a
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยคาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลส 0.03% (w/v)	0.7733 bcd	103.11 bcd
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยคาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลส 0.05% (w/v)	0.7784 abc	103.79 abc
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยคาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลส 0.07% (w/v)	0.7733 bcd	103.11 bcd
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยคาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลส 0.09% (w/v)	0.7700 cd	102.67 cd
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยเดกซ์ทริน 0.10% (w/v)	0.7500 d	100.00 d
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยเดกซ์ทริน 0.15% (w/v)	0.7500 d	100.00 d
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยเดกซ์ทริน 0.20% (w/v)	0.7702 cd	102.69 cd
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยเดกซ์ทริน 0.25% (w/v)	0.7723 cd	102.98 bcd
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยเพอริเดียม 0.03% (v/v)	0.7967 ab	106.22 ab
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยเพอริเดียม 0.05% (v/v)	0.7767 abc	103.55 abc
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยเพอริเดียม 0.07% (v/v)	0.8000 a	106.66 a
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยเพอริเดียม 0.09% (v/v)	0.7833 abc	104.45 abc
F-test	*	*
LSD 0.05	0.02	3.29
C.V.%	1.96	1.89

¹ค่าเฉลี่ยที่ตามด้วยอักษรเหมือนกันในแนวตั้งไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในแต่ละกรรมวิธี เมื่อเฉลี่ยด้วยวิธี LSD ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

รองลงมาได้แก่คาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลสที่ระดับความเข้มข้น 0.03 และ 0.07% (w/v) เฉลี่ยเท่ากับ 0.7733 กรัม โดยคิดเป็นน้ำหนัก และจำนวนเท่าที่เพิ่มขึ้นจากเมล็ดพันธุ์ที่ไม่ได้พอกเฉลี่ย 103.11 เท่า ส่วนเมล็ดพันธุ์ที่ประสานด้วย คาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลส 0.09% (w/v) และเดกซ์ทรินมี

น้ำหนัก 100 เมล็ดเฉลี่ยเท่ากับ 0.7700, 0.7500, 0.7500, 0.7702 และ 0.7723 กรัม และคิดเป็นจำนวนเท่าที่เพิ่มขึ้นของน้ำหนัก 100 เมล็ด เท่ากับ 102.67, 100.00, 100.00, 102.69 และ 102.98 เท่า ตามลำดับ (ตารางที่ 4.4) จากการทดลองจะเห็นได้ว่าการใช้วัสดุพอกเพียงชนิดเดียว ฉะนั้นน้ำหนักของเมล็ดพันธุ์พอกที่แตกต่างกันจึงเป็นผลมาจากชนิดของวัสดุประสาน จากการทดลองของ นุชฉรธา (2558) รายงานว่า เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยเจลาติน และกัมอะราบิก สามารถห่อหุ้มเมล็ดพันธุ์ได้อย่างสมบูรณ์ แข็งแรง เป็นผลทำให้มีน้ำหนักเมล็ดพันธุ์พอก 100 เมล็ดสูงที่สุด อย่างไรก็ตามการพอกเมล็ดพันธุ์ยาสูบนั้นไม่สามารถเห็นความแตกต่างทางกายภาพอย่างชัดเจน เนื่องจากมีการเพิ่มขึ้นของน้ำหนักเมล็ดพันธุ์พอกสูงมากสังเกตจากจำนวนเท่าที่เพิ่มขึ้นสูงมาก จึงทำให้ทุกรวมวิธีมีความสมบูรณ์ของเมล็ดพันธุ์พอกไม่แตกต่างกัน (ภาพที่ 4.2) ในขณะที่สุริยา และบุญมี (2558) รายงานว่า ชนิดของวัสดุพอกมีผลต่อน้ำหนักของเมล็ดพันธุ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยทำการพอกเมล็ดพันธุ์ยาสูบด้วย พัมมิส ทัลคัม และกรีนคอลล พบว่า เมล็ดพันธุ์ที่พอกด้วยทัลคัม และกรีนคอลล ให้น้ำหนัก 1,000 เมล็ดเพิ่มขึ้นสูงที่สุด เท่ากับ 10.864 และ 11.364 กรัม และเมล็ดพันธุ์ที่พอกด้วยพัมมิส มีน้ำหนัก 1,000 เมล็ดเพิ่มขึ้นต่ำที่สุด เท่ากับ 7.816 กรัม จึงแสดงให้เห็นว่า น้ำหนักหลังการพอกเมล็ดพันธุ์ที่เพิ่มขึ้นเป็นผลมาจากชนิดของวัสดุพอกและวัสดุประสาน



ภาพที่ 4.2 ภาพตัดขวางของเมล็ดพันธุ์ยาสูบพอกแสดงให้เห็นส่วนของเมล็ดพันธุ์และวัสดุพอก

4.2.3 ความแข็งแรงของเม็ดพันธุ์พอก (Hardness) และดัชนีความทนทานของเม็ดพันธุ์พอก (Pelleting durability index, PDI)

จากการทดสอบความแข็งแรงของเม็ดพันธุ์ยาสูบพอกด้วยเครื่อง texture analyzer พบว่า ชนิดและความเข้มข้นของวัสดุประสานมีผลต่อความแข็งแรงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 4.5) โดยเม็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วย PAM มีค่าความแข็งแรงสูงสุดเท่ากับ 24.27 N/m^2 รองลงมาได้แก่คาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลส และเพอริเดียมทุกระดับความเข้มข้น มีค่าความแข็งแรงอยู่ในช่วง $15.93\text{-}16.26 \text{ N/m}^2$ ส่วนเม็ดพันธุ์ที่ประสานด้วยเดกซ์ทริน พบว่า ค่าความแข็งแรงของเม็ดพันธุ์พอกจะเพิ่มขึ้นเมื่อใช้วัสดุประสานที่มีความเข้มข้นสูงขึ้น โดยที่ระดับความเข้มข้น 0.20 และ 0.25% (w/v) มีค่าความแข็งแรง เท่ากับ 15.96 และ 16.00 N/m^2 และที่ระดับความเข้มข้น 0.10 และ 0.15% (w/v) มีค่าความแข็งแรงต่ำที่สุด คือ 14.41 และ 14.34 N/m^2

ในส่วนของดัชนีความทนทานพบว่า เม็ดพันธุ์ยาสูบพอกที่ประสานด้วย เดกซ์ทรินที่ระดับความเข้มข้น 0.20 และ 0.25% (w/v) และเม็ดพันธุ์ยาสูบพอกที่ประสานด้วยเพอริเดียมที่ระดับความเข้มข้น 0.03 และ 0.07% (v/v) มีค่าดัชนีความทนทานของเม็ดพอกสูง เฉลี่ยเท่ากับ 87.27, 87.13, 88.13 และ 90.13% ตามลำดับ เทียบเท่ากับเม็ดพันธุ์ยาสูบพอกที่ประสานด้วย PAM (87.67%) รองลงมาได้แก่เม็ดพันธุ์ยาสูบพอกที่ประสานด้วยคาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลสที่ระดับความเข้มข้น 0.05, 0.07, 0.09% (w/v) และเพอริเดียมที่ระดับความเข้มข้น 0.09% (v/v) อยู่ระหว่าง 83.60-84.40% ส่วนเม็ดพันธุ์ที่ประสานด้วยคาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลส 0.03% (w/v), เดกซ์ทริน 0.10 และ 0.15% (w/v) และเพอริเดียมที่ระดับความเข้มข้น 0.05% (v/v) มีค่าความทนทานของเม็ดพันธุ์พอกต่ำที่สุดในช่วง 79.80-82.20% ซึ่งสอดคล้องกับการทดสอบความแข็งแรงของเม็ดพันธุ์ยาสูบพอก ที่แสดงให้เห็นว่าวัสดุประสานชนิดเดียวกันที่ระดับความเข้มข้นเพิ่มขึ้น ทำให้ความแข็งแรง และดัชนีความทนทานของเม็ดพันธุ์พอกเพิ่มขึ้น และที่ระดับความเข้มข้นเดียวกัน PAM จะมีค่าความแข็งแรง และดัชนีความทนทานของเม็ดพันธุ์พอกสูงกว่าเดกซ์ทริน อีกทั้งยังพบว่าที่ทุกระดับความเข้มข้นของคาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลส, เดกซ์ทริน และเพอริเดียม จะมีความแข็งแรงของเม็ดพันธุ์พอกน้อยกว่า PAM โดยแรงยึดเหนี่ยวที่พบในคาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลส, เดกซ์ทริน และ PAM คือ แรงแวนเดอร์วาลส์ (van der waals force) และพันธะไฮโดรเจน (hydrogen bond) แต่พบว่า แรงยึดเหนี่ยวของ PAM มีความแข็งแรงกว่า คาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลส และเดกซ์ทริน จะเห็นได้จากผลของความแข็งแรงและดัชนีความทนทานของเม็ดพันธุ์พอก เป็นผลทำให้ PAM มีความแข็งแรงสูงสุดและดัชนีความทนทานสูงอีกด้วย สอดคล้องกับ ถ้ายอง (2552) รายงานว่า นอกจากชนิดของวัสดุพอกแล้ว ความเข้มข้นของวัสดุประสานเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อความแข็งแรงของวัสดุพอก โดยการพอก

เมล็ดพันธุ์ด้วยวัสดุประสานที่ระดับความเข้มข้นสูงขึ้นไปมีผลทำให้เมล็ดพันธุ์พอกมีความแข็งแรงเพิ่มขึ้นด้วย ฉะนั้นการใช้วัสดุประสานที่มีความเข้มข้นต่ำเกินไปอาจเป็นเหตุทำให้วัสดุพอกเกิดการหลุดร่อน หรือแตกหักได้ง่ายระหว่างทำการบรรจุหีบห่อ หรือทำการขนส่ง (Kojimoto *et al.*, 1989; Hwang and Sung, 1991)

ตารางที่ 4.5 คุณสมบัติทางกายภาพของเมล็ดพันธุ์ยาสูบภายหลังการพอกและประสานด้วยวัสดุประสานต่างชนิดกัน

Treatment	ความแข็งแรง (N/m ²) ¹	ดัชนีความทนทาน (%) ¹
เมล็ดพันธุ์ที่ไม่ได้พอก	-	-
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วย PAM 0.15% (w/v)	24.27 a	87.67 ab
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยคาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลส 0.03% (w/v)	15.93 b	82.20 c
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยคาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลส 0.05% (w/v)	15.96 b	83.60 bc
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยคาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลส 0.07% (w/v)	16.04 b	83.67 bc
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยคาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลส 0.09% (w/v)	16.13 b	84.00 bc
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยเดกซ์ทริน 0.10% (w/v)	14.41 c	80.47 c
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยเดกซ์ทริน 0.15% (w/v)	14.34 c	79.80 c
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยเดกซ์ทริน 0.20% (w/v)	15.96 b	87.27 ab
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยเดกซ์ทริน 0.25% (w/v)	16.00 b	87.13 ab
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยเพอริเดียม 0.03% (v/v)	15.99 b	88.13 ab
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยเพอริเดียม 0.05% (v/v)	16.11 b	81.53 c
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยเพอริเดียม 0.07% (v/v)	16.26 b	90.13 a
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยเพอริเดียม 0.09% (v/v)	16.19 b	84.40 bc
F-test	*	*
LSD 0.05	0.83	4.89
C.V.%	9.91	3.44

¹ค่าเฉลี่ยที่ตามด้วยอักษรเหมือนกันในแนวตั้งไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในแต่ละกรรมวิธี เมื่อเฉลี่ยด้วยวิธี LSD ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

4.2.4 จำนวนเมล็ดพันธุ์ยาสูบต่อ 1 หน่วยเมล็ดพอก

เมื่อศึกษาจำนวนเมล็ดพันธุ์ยาสูบต่อ 1 หน่วยเมล็ดพอกเฉลี่ยจากทุกกรรมวิธี พบว่าเปอร์เซ็นต์จำนวนเมล็ดพันธุ์ยาสูบต่อ 1 หน่วยเมล็ดพอกมีจำนวน 1 เมล็ดสูงที่สุด คือ 98.15% แสดงให้เห็นว่าปัจจัยจากจำนวนเมล็ดพันธุ์ยาสูบต่อ 1 หน่วยเมล็ดพอกที่จะส่งผลต่อเปอร์เซ็นต์ความงอกในแต่ละกรรมวิธีให้แตกต่างกันนั้นมีน้อยมาก เนื่องจากจำนวนเมล็ดพันธุ์ยาสูบต่อ 1 หน่วยเมล็ดพอกส่วนใหญ่มีเพียงเมล็ดเดียว (98.15%) รองลงมาได้แก่จำนวน 0 และ 2 เมล็ด เท่ากับ 0.84% ส่วน

จำนวนเมล็ดพันธุ์ยาสูบต่อ 1 หน่วยเมล็ดพอกที่ 3 และ 4 เมล็ด มีเปอร์เซ็นต์ต่ำที่สุด คือ 0.15 และ 0.02% ตามลำดับ (ตารางที่ 4.6)

ตารางที่ 4.6 จำนวนเมล็ดพันธุ์ยาสูบต่อ 1 หน่วยเมล็ดพอก

จำนวนเมล็ดในวัสดุพอก (เมล็ด)	เปอร์เซ็นต์ ¹
0	0.84 b
1	98.15 a
2	0.84 b
3	0.15 c
4	0.02 c
F-test	*
LSD 0.05	0.35
C.V. %	4.03

¹ ค่าเฉลี่ยที่ตามด้วยอักษรเหมือนกันในแนวตั้งไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในแต่ละกรรมวิธี เมื่อเฉลี่ยด้วยวิธี LSD ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright© by Chiang Mai University
 All rights reserved

4.3 ผลของอายุการเก็บรักษาต่อเมล็ดพันธุ์ยาสูบก่อนและหลังการพอก

1) คุณภาพเมล็ดพันธุ์ยาสูบในสภาพห้องปฏิบัติการ

1.1) ความงอกของเมล็ดพันธุ์

เมื่อทดสอบความงอกของเมล็ดพันธุ์ระหว่างทำการเก็บรักษา พบว่า อายุการเก็บรักษา มีผลต่อความงอกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 4.7) โดยเปอร์เซ็นต์ความงอกจะลดลงตามระยะเวลาในการเก็บรักษา ซึ่งเมล็ดพันธุ์ที่ไม่ผ่านการเก็บรักษา (เดือนที่ 0) มีเปอร์เซ็นต์ความงอกเฉลี่ยสูงที่สุด คือ 98% รองลงมาได้แก่เดือนที่ 1 และ 2 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 93 และ 92% ส่วนเดือนสุดท้ายของการเก็บรักษา (เดือนที่ 3) มีเปอร์เซ็นต์ความงอกเฉลี่ยลดลงต่ำที่สุดเท่ากับ 88% สอดคล้องกับการทดลองของ อนุสรฯ (2556) ทำการเก็บรักษาเมล็ดพันธุ์ยาสูบพอกที่ใช้ทัลคัมเป็นวัสดุพอก และใช้ คาราจีแนน (carrageenan) กัมอะราบิก (gum Arabic) และ เจลลาติน (gelatin) ที่ระดับความเข้มข้น 0.05, 0.10, 0.15, 0.20 และ 0.25% (w/v) เป็นวัสดุประสาน เก็บรักษาที่ระยะเวลา 0, 1 และ 2 เดือน พบว่า เมื่อทำการเก็บรักษานานขึ้นจะส่งผลทำให้เมล็ดพันธุ์พอกมีเปอร์เซ็นต์ความงอกและความเร็วในงอกของเมล็ดพันธุ์ลดลงอย่างชัดเจน จันทนา (2547) รายงานว่า ระยะแรกของการเก็บรักษาคุณภาพและควมมีชีวิตของเมล็ดพันธุ์จะมีค่าสูง แต่เมื่อทำการเก็บรักษานานขึ้นจะส่งผลให้ความแข็งแรงของเมล็ดพันธุ์จะลดลง

เปรียบเทียบค่าเปอร์เซ็นต์ความงอกของเมล็ดพันธุ์ยาสูบพอกในแต่ละกรรมวิธี พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยเมล็ดพันธุ์ยาสูบที่ประสานด้วย คาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลสทุกระดับความเข้มข้น และเพอริเดียมที่ระดับความเข้มข้น 0.03 และ 0.09 % (v/v) มีเปอร์เซ็นต์ความงอกเทียบเท่ากับเมล็ดพันธุ์ที่ไม่ได้พอกและเมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วย PAM ซึ่งมีเปอร์เซ็นต์ความงอกอยู่ในช่วง 94-96% สอดคล้องกับการทดลองของ ชมลวรรณ และกณะ (2557) ที่พบว่า เมล็ดพันธุ์ยาสูบพอกที่ประสานด้วยเพอริเดียมที่ระดับความเข้มข้น 0.03% (v/v) มีเปอร์เซ็นต์ความงอกเทียบเท่ากับเมล็ดพันธุ์ที่ไม่ได้พอก (ภาพที่ 4.3) และการทดลองของจักรพงษ์ และบุญมี (2558) พบว่า การพอกเมล็ดพันธุ์สกัดด้วยโดยใช้คาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลสเป็นวัสดุประสานที่ระดับความเข้มข้น 0.4, 0.6, 0.8 และ 1.0 (w/v) ไม่มีผลต่อเปอร์เซ็นต์ความงอกเมื่อเทียบกับเมล็ดพันธุ์ที่ไม่ได้พอก เนื่องจากคาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลสมีคุณสมบัติในการละลายน้ำได้ดี จึงไม่ขัดขวางการดูดน้ำของเมล็ดพันธุ์ อีกทั้งชนิดและระดับความเข้มข้นของวัสดุประสานที่เหมาะสมจะไม่ขัดขวางกระบวนการดูดน้ำและก๊าซออกซิเจนจนกระทบต่อกระบวนการงอกของเมล็ดพันธุ์ นอกจากนี้ Roos and Moore (1975) รายงานว่า เมล็ดพันธุ์พอกส่วนใหญ่ มีการเจริญเติบโตของต้นกล้าที่ดี

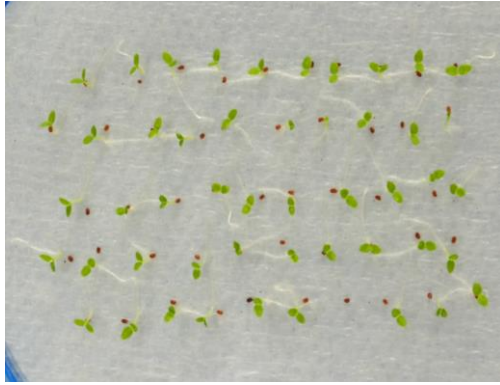
เช่นเดียวกับเมล็ดพันธุ์ปกติ มีจำนวนของต้นอ่อน และสัมประสิทธิ์ความแปรปรวนน้ำหนักโดยรวมของเมล็ดพอกเท่ากับเมล็ดพันธุ์เคลือบและเมล็ดพันธุ์ปกติ

ตารางที่ 4.7 เปอร์เซ็นต์ความงอกของเมล็ดพันธุ์ยาสูบที่ไม่ได้พอก และเมล็ดพันธุ์ยาสูบพอกที่ประสานด้วยวัสดุประสานชนิดต่าง ๆ เมื่อทำการเก็บรักษานาน 3 เดือน และทำการทดลองภายใต้สภาพห้องปฏิบัติการ

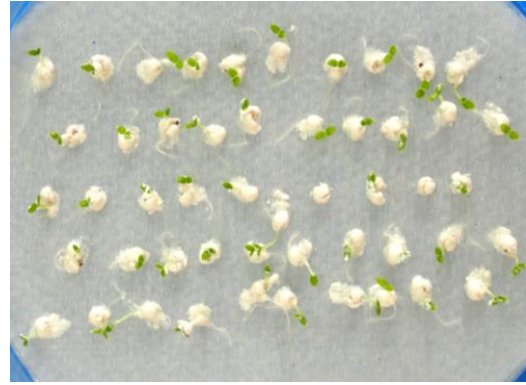
กรรมวิธี	ระยะเวลาการเก็บรักษา (เดือน)				ค่าเฉลี่ย ¹
	0	1	2	3	
เมล็ดพันธุ์ที่ไม่ได้พอก	97	95	95	96	96 ab
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วย PAM 0.15% (w/v)	99	96	94	96	96 ab
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยคาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลส 0.03% (w/v)	98	95	95	96	96 ab
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยคาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลส 0.05% (w/v)	99	96	96	95	96 a
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยคาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลส 0.07% (w/v)	99	98	91	88	94 abcd
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยคาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลส 0.09% (w/v)	97	94	97	89	94 abc
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยเดกซ์ทริน 0.10% (w/v)	96	90	88	89	91 de
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยเดกซ์ทริน 0.15% (w/v)	96	91	92	80	90 e
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยเดกซ์ทริน 0.20% (w/v)	99	85	79	81	86 f
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยเดกซ์ทริน 0.25% (w/v)	98	93	91	79	90 e
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยเพอริเดียม 0.03% (v/v)	98	94	92	91	94 abcd
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยเพอริเดียม 0.05% (v/v)	99	94	94	86	93 bcde
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยเพอริเดียม 0.07% (v/v)	99	92	93	85	92 cde
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยเพอริเดียม 0.09% (v/v)	99	98	96	90	95 ab
ค่าเฉลี่ย ²	98 a	93 b	92 b	88 c	
CV%			5.02		
F-test ^{Treatment}			*		
F-test ^{Month}			*		
F-test ^{Treatment*Month}			*		
LSD _{0.05} ^{Treatment}			3.26		
LSD _{0.05} ^{Month}			1.74		
LSD _{0.05} ^{Treatment*Month}			6.51		

¹ ค่าเฉลี่ยที่ตามด้วยอักษรเหมือนกันในแนวตั้งไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในแต่ละกรรมวิธี เมื่อเฉลี่ยด้วยวิธี LSD ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

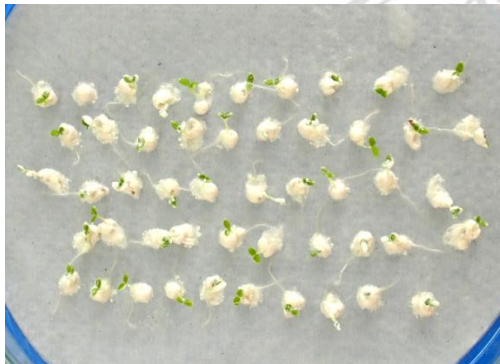
² ค่าเฉลี่ยที่ตามด้วยอักษรเหมือนกันในแนวนอนไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในแต่ละกรรมวิธี เมื่อเฉลี่ยด้วยวิธี LSD ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์



เมล็ดพันธุ์ที่ไม่ได้พอก



เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วย PAM



เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วย
คาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลส



เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยเดกซ์ทริน



เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยเพอริเดียม

ภาพที่ 4.3 การงอกของเมล็ดพันธุ์ยาสูบที่ไม่ได้พอกและเมล็ดพันธุ์ยาสูบพอก ภายใต้สภาพห้องปฏิบัติการ

1.2) ดัชนีการงอกของเมล็ดพันธุ์

จากการวัดดัชนีการงอก พบว่า อายุการเก็บรักษามีผลต่อดัชนีการงอกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยดัชนีการงอกของทุกกรรมวิธีจะลดลงตามอายุการเก็บรักษาที่เพิ่มขึ้น ในเดือนที่ 0 เมล็ดพันธุ์ยาสูบพอกมีค่าดัชนีการงอกสูงสุด คือ 4.47 จากนั้นในเดือนที่ 1 และ 2 ค่าดัชนีการงอกจะลดลงเหลือ 3.15 และ 3.10 ส่วนในเดือนที่ 3 มีค่าดัชนีการงอกลดลงต่ำที่สุด (2.92) (ตารางที่ 4.8) โดยดัชนีการงอกที่ลดลงเป็นผลมาจากการเสื่อมคุณภาพของเมล็ดพันธุ์ตลอดระยะเวลาในการเก็บรักษา จึงทำให้เมล็ดพันธุ์มีความแข็งแรงลดลงส่งผลให้เมล็ดพันธุ์งอกได้ช้าเมื่อเทียบกับเมล็ดพันธุ์ที่มีความแข็งแรงสูง (Delouche and Baskin, 1973) สอดคล้องกับการทดลองของ ศศิธร (2551) รายงานว่า ช่วงแรกของการเริ่มทำการเก็บรักษาเมล็ดข้าวโพดหวานพอกมีความเร็วในการงอกสูงสุด และเมื่อทำการเก็บรักษาเป็นเวลา 30, 60 และ 90 วัน มีค่าเฉลี่ยความเร็วในการงอกลดลงตามลำดับ

การพอกเมล็ดพันธุ์ยาสูบด้วยกรรมวิธีที่แตกต่างกันมีผลต่อดัชนีการงอกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยเมล็ดพันธุ์ยาสูบพอกที่ประสานด้วย คาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลสที่ระดับความเข้มข้น 0.05% (w/v) มีค่าดัชนีการงอกเทียบเท่ากับเมล็ดพันธุ์ที่ไม่ได้พอกและเมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วย PAM ซึ่งมีค่าดัชนีการงอกอยู่ในช่วง 3.57-3.67 รองลงมาได้แก่เมล็ดพันธุ์ยาสูบที่ประสานด้วย คาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลสที่ระดับความเข้มข้น 0.03% (w/v) และเพอริเดียมที่ระดับความเข้มข้น 0.09% (v/v) เท่ากับ 3.54 และ 3.50 ตามลำดับ ส่วนเมล็ดพันธุ์ยาสูบพอกที่ประสานด้วยเดกซ์ทริน 0.20% (w/v) มีค่าดัชนีการงอกต่ำที่สุด คือ 3.10 (ภาพที่ 4.4) เนื่องจากวัสดุประสานเป็นปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการงอกของเมล็ด (ถ้ายอง, 2552) โดยวัสดุประสานแต่ละชนิดมีคุณสมบัติแตกต่างกันส่งผลให้ความสามารถในการแตกของวัสดุพอกแตกต่างกันด้วย การใช้วัสดุประสานที่มีความ *efr33*เข้มข้นสูงเกินไปจะทำให้วัสดุพอกบนผิวเมล็ดพันธุ์แตกออกได้ยากเมื่อสัมผัสความชื้น ส่งผลให้เมล็ดพันธุ์งอกออกมาได้ยาก (Kojimoto *et al.*, 1989; Hwang and Sung, 1991) สอดคล้องกับการทดลองของ ชมฉวรรณ และคณะ (2558) ที่พบว่า เมล็ดพันธุ์ยาสูบพอกที่ประสานด้วย PAM ที่ความเข้มข้น 0.15% (w/v) และคาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลส 0.05% (w/v) มีผลทำให้ค่าดัชนีการงอกเทียบเท่ากับเมล็ดพันธุ์ที่ไม่ได้พอก และเป็นไปในทิศทางเดียวกับการทดลองของสงวนศักดิ์ และคณะ (2555) ทำการพอกเมล็ดพันธุ์ยาสูบโดยใช้ PAM เป็นวัสดุประสาน ที่ระดับความเข้มข้น 0.10, 0.15, 0.20 และ 0.25% (w/v) พบว่า การพอกเมล็ดยาสูบโดยใช้ PAM เป็นวัสดุประสานที่ระดับความเข้มข้นที่ 0.15% (w/v) มีดัชนีการงอกเทียบเท่ากับเมล็ดพันธุ์ที่ไม่ได้พอก และเมื่อใช้วัสดุประสานที่มีความเข้มข้นสูงขึ้นไปจะส่งผลให้ดัชนีการงอกลดลง

ตารางที่ 4.8 ดัชนีการงอกของเมล็ดพันธุ์ยาสูบที่ไม่ได้พอก และเมล็ดพันธุ์ยาสูบพอกที่ประสานด้วยวัสดุประสานชนิดต่าง ๆ เมื่อทำการเก็บรักษานาน 3 เดือน และทำการทดลองภายใต้สภาพห้องปฏิบัติการ

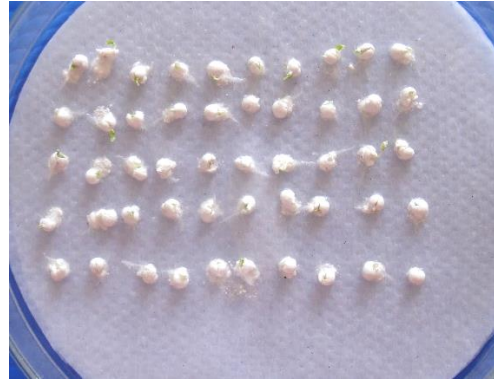
กรรมวิธี	ระยะเวลาการเก็บรักษา (เดือน)				ค่าเฉลี่ย ¹
	0	1	2	3	
เมล็ดพันธุ์ที่ไม่ได้พอก	4.63	3.35	3.33	3.39	3.67 a
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วย PAM 0.15% (w/v)	4.64	3.27	3.25	3.25	3.60 ab
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยคาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลส 0.03% (w/v)	4.49	3.20	3.23	3.23	3.54 bc
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยคาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลส 0.05% (w/v)	4.57	3.27	3.27	3.16	3.57 abc
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยคาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลส 0.07% (w/v)	4.46	3.25	3.00	2.85	3.39 def
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยคาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลส 0.09% (w/v)	4.42	3.20	3.28	2.93	3.46 cde
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยเดกซ์ทริน 0.10% (w/v)	4.31	2.95	2.85	2.90	3.25 g
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยเดกซ์ทริน 0.15% (w/v)	4.35	3.08	3.11	2.60	3.29 fg
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยเดกซ์ทริน 0.20% (w/v)	4.42	2.78	2.62	2.58	3.10 h
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยเดกซ์ทริน 0.25% (w/v)	4.39	3.05	3.00	2.54	3.25 g
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยเพอริเดียม 0.03% (v/v)	4.45	3.17	3.06	2.98	3.41 de
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยเพอริเดียม 0.05% (v/v)	4.49	3.17	3.13	2.79	3.40 def
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยเพอริเดียม 0.07% (v/v)	4.45	3.08	3.12	2.74	3.35 efg
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยเพอริเดียม 0.09% (v/v)	4.49	3.29	3.26	2.95	3.50 bcd
ค่าเฉลี่ย ²	4.47 a	3.15 b	3.10 b	2.92 c	
CV%				5.13	
F-test ^{Treatment}				*	
F-test ^{Month}				*	
F-test ^{Treatment*Month}				*	
LSD _{0.05} ^{Treatment}				0.12	
LSD _{0.05} ^{Month}				0.06	
LSD _{0.05} ^{Treatment*Month}				0.24	

¹ ค่าเฉลี่ยที่ตามด้วยอักษรเหมือนกันในแนวตั้งไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในแต่ละกรรมวิธี เมื่อเฉลี่ยด้วยวิธี LSD ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

² ค่าเฉลี่ยที่ตามด้วยอักษรเหมือนกันในแนวนอนไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในแต่ละกรรมวิธี เมื่อเฉลี่ยด้วยวิธี LSD ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์



เมล็ดพันธุ์ที่ไม่ได้พอก



เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วย PAM



เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วย
คาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลส



เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยเดกซ์ทริน



เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยเพอริเดียม

ภาพที่ 4.4 การงอกของเมล็ดพันธุ์ยาสูบที่ไม่ได้พอกและเมล็ดพันธุ์ยาสูบพอก ภายใต้สภาพห้องปฏิบัติการ ในวันที่ 10 หลังจากการเพาะเมล็ด

1.3) ความงอกของเมล็ดพันธุ์จากวิธีเร่งอายุ

ผลการทดสอบเปอร์เซ็นต์ความงอกของเมล็ดพันธุ์ระหว่างทำการเก็บรักษาด้วยวิธีเร่งอายุ พบว่า เปอร์เซ็นต์ความงอกของเมล็ดพันธุ์ลดลงตามอายุการเก็บรักษาที่เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 4.9) โดยหลังการเร่งอายุ เดือนที่ 0 และ 1 มีค่าเฉลี่ยเปอร์เซ็นต์ความงอกของเมล็ดพันธุ์สูงที่สุด คือ 97 และ 96% ตามลำดับ และในเดือนที่ 2 และ 3 มีค่าเฉลี่ยเปอร์เซ็นต์ความงอกลดลงเหลือ 95 และ 93% เนื่องจากเมล็ดพันธุ์เป็นสิ่งมีชีวิตที่มีการหายใจตลอดระยะเวลาทำให้เกิดการเสื่อมสภาพของเมล็ดพันธุ์ตลอดระยะเวลาในการเก็บรักษาส่งผลให้ความแข็งแรงของเมล็ดพันธุ์ลดลง ซึ่งความแข็งแรงของเมล็ดพันธุ์นั้นจะลดลงอย่างช้า ๆ เมื่อทำการเก็บรักษาเมล็ดพันธุ์ไว้ในสภาพที่มีความชื้นต่ำ (จันทนา, 2547) สอดคล้องกับการทดลองของ นุชจรรยา (2558) พบว่า ในเดือนที่ 0, 1 และ 2 ของการเก็บรักษาเมล็ดพันธุ์ยังคงมีเปอร์เซ็นต์ความงอกเฉลี่ยที่สูง คือ 92, 91 และ 90% ตามลำดับ แต่ค่าเปอร์เซ็นต์ความงอกจะลดลงตามระยะเวลาในการเก็บรักษาที่ เพิ่มขึ้น โดยในเดือนที่ 3 และ 4 มีค่าเปอร์เซ็นต์ความงอกเฉลี่ยลดลงเมื่อเทียบกับเมล็ดพันธุ์ที่ไม่ผ่าน การเก็บรักษา (เดือนที่ 0) เหลือเพียง 88 และ 89%

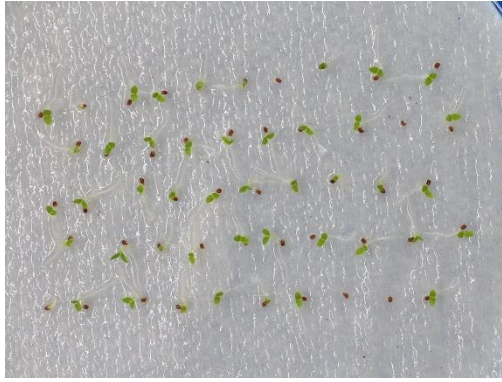
เมล็ดพันธุ์ยาสูบพอกทุกกรรมวิธีมีผลต่อเปอร์เซ็นต์ความงอกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยเมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วย คาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลส 0.03 และ 0.05% (w/v), เดกซ์ทรินที่ระดับความเข้มข้น 0.10 และ 0.25% (w/v) และเพอริเดียมที่ทุกระดับความเข้มข้น มีเปอร์เซ็นต์ความงอกเฉลี่ยสูงที่สุด (95-97%) ซึ่งเทียบเท่าเมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วย PAM ส่วนเมล็ดพันธุ์ที่ไม่ได้พอกมีเปอร์เซ็นต์ความงอกหลังการเร่งอายุเฉลี่ยต่ำที่สุด เท่ากับ 93% (ภาพที่ 4.5) ทั้งนี้เมล็ดพันธุ์ที่ผ่านการพอกทุกกรรมวิธีมีค่าเฉลี่ยเปอร์เซ็นต์ความงอกหลังการเร่งอายุสูงกว่าเมล็ดพันธุ์ที่ไม่ได้พอก เป็นผลมาจากวัสดุพอกที่ห่อหุ้มเมล็ดพันธุ์ช่วยป้องกันเมล็ดพันธุ์จากสภาพแวดล้อมที่ไม่เหมาะสม (Gawande *et al.*, 1980) สอดคล้องกับการทดลองของ จักรพงษ์ และบุญมี (2557) ที่พบว่า เมล็ดพันธุ์ยาสูบพอกที่พอกด้วยแคลเซียมคาร์บอเนต, ทัลคัม, หินปูน, เบนโทไนท์, ซีโอไลต์ และพัมมิส และประสานด้วย HPMC 4% (w/v) มีค่าเปอร์เซ็นต์ความงอกหลังการเร่งอายุสูงกว่าเมล็ดพันธุ์ที่ไม่ได้พอก เมื่อทำการทดสอบในสภาพห้องปฏิบัติการ

ตารางที่ 4.9 เปอร์เซ็นต์ความงอกของเมล็ดพันธุ์ยาสูบจากวิธีเร่งอายุที่ไม่ได้พอก และเมล็ดพันธุ์ยาสูบพอกที่ประสานด้วยวัสดุประสานชนิดต่าง ๆ เมื่อทำการเก็บรักษานาน 3 เดือน และทำการทดลองภายใต้สภาพห้องปฏิบัติการ

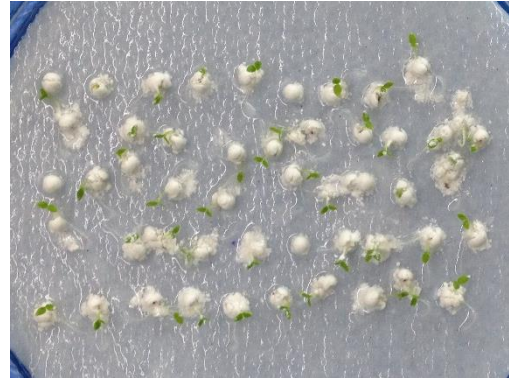
กรรมวิธี	ระยะเวลาการเก็บรักษา (เดือน)				ค่าเฉลี่ย ¹
	0	1	2	3	
เมล็ดพันธุ์ที่ไม่ได้พอก	95	92	92	93	92 e
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วย PAM 0.15% (w/v)	99	98	93	97	96 ab
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยคาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลส 0.03% (w/v)	96	98	97	96	97 ab
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยคาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลส 0.05% (w/v)	98	96	97	91	95 abcd
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยคาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลส 0.07% (w/v)	98	95	94	91	94 cde
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยคาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลส 0.09% (w/v)	94	99	92	95	95 bcd
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยเดกซ์ทริน 0.10% (w/v)	96	98	94	94	95 abcd
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยเดกซ์ทริน 0.15% (w/v)	97	97	91	92	93 de
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยเดกซ์ทริน 0.20% (w/v)	96	93	92	93	93 de
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยเดกซ์ทริน 0.25% (w/v)	97	94	96	96	95 abcd
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยเพอริเดียม 0.03% (v/v)	98	94	97	92	95 abcd
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยเพอริเดียม 0.05% (v/v)	94	98	97	97	96 abc
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยเพอริเดียม 0.07% (v/v)	98	99	98	91	96 abc
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยเพอริเดียม 0.09% (v/v)	99	99	97	94	97 a
ค่าเฉลี่ย ²	97 a	96 a	95 b	93 b	
CV%			3.16		
F-test ^{Treatment}			*		
F-test ^{Month}			*		
F-test ^{Treatment*Month}			*		
LSD _{0.05} ^{Treatment}			2.1		
LSD _{0.05} ^{Month}			1.12		
LSD _{0.05} ^{Treatment*Month}			4.2		

¹ ค่าเฉลี่ยที่ตามด้วยอักษรเหมือนกันในแนวตั้งไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในแต่ละกรรมวิธี เมื่อเฉลี่ยด้วยวิธี LSD ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

² ค่าเฉลี่ยที่ตามด้วยอักษรเหมือนกันในแนวนอนไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในแต่ละกรรมวิธี เมื่อเฉลี่ยด้วยวิธี LSD ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์



เมล็ดพันธุ์ที่ไม่ได้พอก



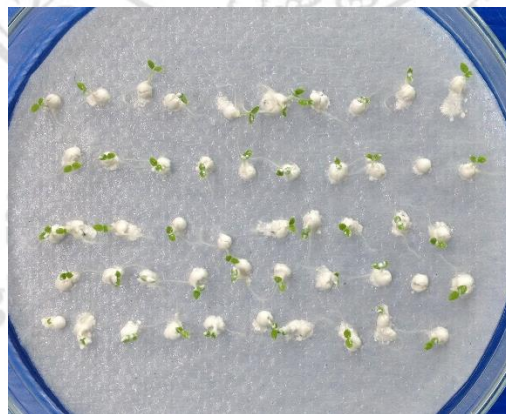
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วย PAM



เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วย
คาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลส



เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยเดกซ์ทริน



เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยเพอริเดียม

ภาพที่ 4.5 การงอกของเมล็ดพันธุ์ยาสูบที่ไม่ได้พอกและเมล็ดพันธุ์ยาสูบพอกจากวิธีเร่งอายุ ภายใต้สภาพห้องปฏิบัติการ

2) คุณภาพเมล็ดพันธุ์ยาสูบในสภาพโรงเรือนทดลอง

2.1) ความงอกของเมล็ดพันธุ์

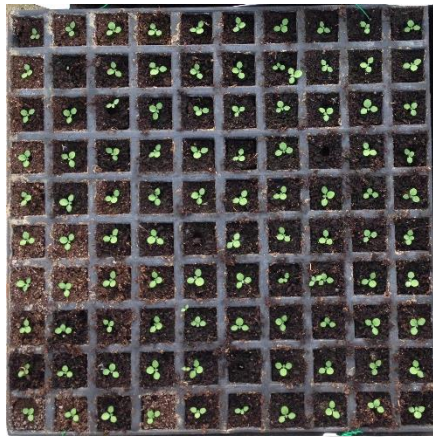
จากการทดสอบความงอกของเมล็ดพันธุ์ภายใต้สภาพโรงเรือนทดลอง พบว่า อายุการเก็บรักษามีผลต่อความงอกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยเดือนที่ 0 ก่อนทำการเก็บรักษาเมล็ดพันธุ์มีเปอร์เซ็นต์ความงอกเฉลี่ยสูงที่สุด เท่ากับ 97% แต่ค่าเปอร์เซ็นต์ความงอกลดลงเมื่อทำการเก็บรักษาในเดือนที่ 1-3 ซึ่งมีเปอร์เซ็นต์ความงอกเฉลี่ยอยู่ในช่วง 92-94% แสดงว่าการเก็บรักษามีผลทำให้เปอร์เซ็นต์ความงอกของเมล็ดพันธุ์ลดลง เกิดจากการเสื่อมคุณภาพของเมล็ดในช่วงตลอดระยะเวลาการเก็บรักษา (ตารางที่ 4.10) ซึ่งสอดคล้องกับการทดลองของ *Rehman et al.* (1999) พบว่าการเสื่อมสภาพตามธรรมชาติของเมล็ดพันธุ์อะกาเซีย มีผลทำให้เปอร์เซ็นต์ความงอกลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อย่างไรก็ตามเปอร์เซ็นต์ความงอกที่ลดลงของเมล็ดพันธุ์ยาสูบตลอดระยะเวลาในการเก็บรักษายังคงอยู่ในเกณฑ์ความงอกมาตรฐานเท่ากับ 80 เปอร์เซ็นต์ (The Department of Fertilizer and Seed Certification Services of Clemson University, 2001)

เมื่อเปรียบเทียบค่าเปอร์เซ็นต์ความงอกในแต่ละกรรมวิธี พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยค่าเปอร์เซ็นต์ความงอกของเมล็ดพันธุ์พอกทุกกรรมวิธี อยู่ในช่วง 93-95% (ภาพที่ 4.6) แสดงให้เห็นว่าการพอกเมล็ดพันธุ์ไม่มีผลต่อเปอร์เซ็นต์ความงอกเมื่อทำการเพาะปลูกในสภาพโรงเรือนทดลองซึ่งแตกต่างจากสภาพห้องปฏิบัติการ อาจเป็นผลจากสภาพโรงเรือนทดลองใช้ *KLASMANN®* สูตร TS 2 เป็นวัสดุเพาะกล้าสำเร็จรูปที่เกษตรกรผู้ปลูกยาสูบนิยมใช้ โดยส่วนประกอบเป็นพีทขาวเส้นใยละเอียด ที่มีการเติมธาตุอาหารหลัก จำนวน 2 กรัม/ลิตร ธาตุอาหารรอง และสารเพิ่มประสิทธิภาพ ทำให้ส่งผลต่อการงอกและการเจริญเติบโตของเมล็ดในช่วงระยะกล้า (ชมลวรรณ และคณะ, 2558ข; บริษัท วาย.วี.พี. อินเตอร์เทค จำกัด, ม.ป.ป; *Klasmann-deilmann*, n.d.) อีกทั้งอุณหภูมิที่ต่างกันนับเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อกระบวนการงอกของเมล็ดพันธุ์ *Haroon et al.* (1972a, b) ศึกษาความงอก และความสม่ำเสมอในการงอก พบว่า การให้อุณหภูมิสลับ กลางวัน/กลางคืน ที่ 26°/ 22°C ให้ความงอกและความสม่ำเสมอในการงอกดี ส่วนการให้อุณหภูมิคงที่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งอุณหภูมิกลางวันสูง 30°C มีผลทำให้ความสามารถในการงอก และความสม่ำเสมอลดลงเมื่อเทียบกับการให้อุณหภูมิกลางวัน 18°C

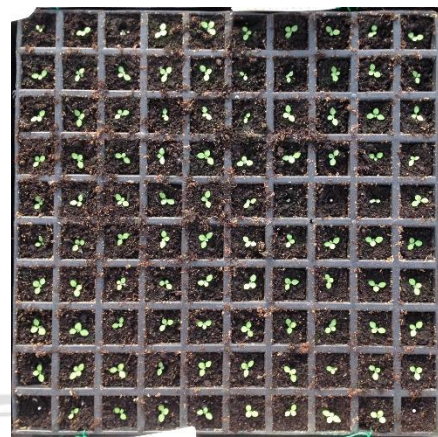
ตารางที่ 4.10 เปอร์เซ็นต์ความงอกของเมล็ดพันธุ์ยาสูบที่ไม่ได้พอก และเมล็ดพันธุ์ยาสูบพอกที่
 ประสานด้วยวัสดุประสานชนิดต่าง ๆ เมื่อทำการเก็บรักษานาน 3 เดือน และทำการ
 ทดลองภายใต้สภาพโรงเรือนทดลอง

กรรมวิธี	ระยะเวลาการเก็บรักษา (เดือน)				ค่าเฉลี่ย
	0	1	2	3	
เมล็ดพันธุ์ที่ไม่ได้พอก	97	94	91	95	94
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วย PAM 0.15% (w/v)	98	94	92	92	94
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยคาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลส 0.03% (w/v)	99	90	94	91	93
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยคาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลส 0.05% (w/v)	98	96	94	91	95
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยคาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลส 0.07% (w/v)	99	92	95	96	95
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยคาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลส 0.09% (w/v)	98	92	98	89	94
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยเดกซ์ทรีน 0.10% (w/v)	97	95	90	94	94
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยเดกซ์ทรีน 0.15% (w/v)	95	94	92	95	94
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยเดกซ์ทรีน 0.20% (w/v)	99	98	90	96	95
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยเดกซ์ทรีน 0.25% (w/v)	98	88	90	97	93
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยเพอริเดียม 0.03% (v/v)	98	82	97	96	93
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยเพอริเดียม 0.05% (v/v)	95	91	95	96	94
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยเพอริเดียม 0.07% (v/v)	96	92	97	96	95
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยเพอริเดียม 0.09% (v/v)	98	93	90	95	94
ค่าเฉลี่ย ¹	97 a	92 c	93 bc	94 b	
CV%			5.16		
F-test ^{Treatment}			ns		
F-test ^{Month}			*		
F-test ^{Treatment*Month}			*		
LSD _{0.05} ^{Treatment}			-		
LSD _{0.05} ^{Month}			1.81		
LSD _{0.05} ^{Treatment*Month}			6.78		

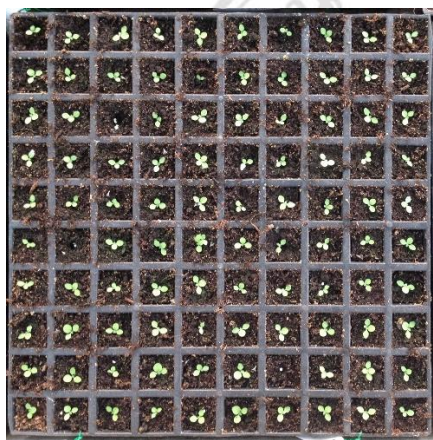
¹ค่าเฉลี่ยที่ตามด้วยอักษรเหมือนกันในแนวนอนไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในแต่ละกรรมวิธี เมื่อเฉลี่ยด้วยวิธี LSD ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์



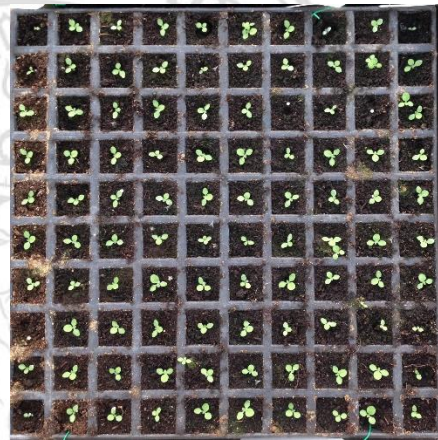
เมล็ดพันธุ์ที่ไม่ได้พอก



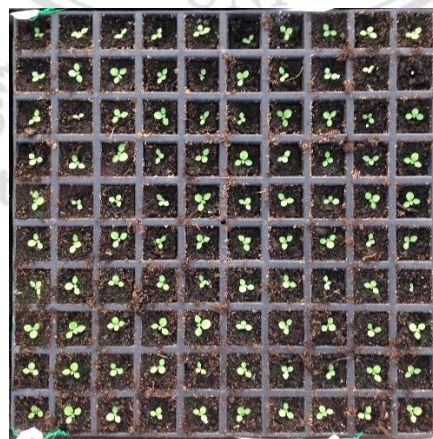
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วย PAM



เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วย
คาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลส



เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยเคกซ์ทรีน



เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยเพอริเดียม

ภาพที่ 4.6 การงอกของเมล็ดพันธุ์ยาสูบที่ไม่ได้พอกและเมล็ดพันธุ์ยาสูบพอก ภายใต้สภาพโรงเรือนทดลอง

2.2) ดัชนีการงอกของเมล็ดพันธุ์

จากการทดสอบดัชนีการงอกของเมล็ดพันธุ์ แสดงให้เห็นว่า อายุการเก็บรักษามีผลต่อดัชนีการงอกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยดัชนีการงอกของทุกกรรมวิธีจะเพิ่มขึ้นตามอายุการเก็บรักษา โดยในเดือนที่ 3 เมล็ดพันธุ์ยาสูบพอกมีค่าดัชนีการงอกสูงสุด คือ 7.47 รองลงมาได้แก่เดือนที่ 2 (6.79) ส่วนในเดือนที่ 0 และ 1 ค่าดัชนีการงอกจะลดลงต่ำที่สุดเหลือ 6.04 และ 6.10 (ตารางที่ 4.11) จากค่าที่ได้จะเห็นว่าค่าดัชนีการงอกเฉลี่ยในแต่ละเดือนภายใต้สภาพห้องปฏิบัติการและสภาพโรงเรือนทดลองนั้นไม่สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน อีกทั้งค่าดัชนีการงอกภายใต้สภาพโรงเรือนทดลองมีค่าดัชนีการงอกสูงกว่าสภาพห้องปฏิบัติการทุกกรรมวิธี อาจเป็นผลมาจากการใช้วัสดุเพาะปลูกที่มีการเติมธาตุอาหารและสารเร่งการเจริญเติบโตซึ่งเป็นปัจจัยส่งเสริมในการงอกและการเจริญเติบโตของเมล็ดและต้นกล้า นอกจากนี้สภาพโรงเรือนทดลองยังมีปัจจัยทางสภาพแวดล้อมที่ไม่สามารถกำหนดได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัจจัยในเรื่องของอุณหภูมิในช่วงระหว่างวันที่อุณหภูมิสูงสุดและต่ำสุดค่อนข้างต่างกันในแต่ละเดือน (ภาพที่ 4.8) ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับสภาพห้องปฏิบัติการที่ใช้อุณหภูมิกงที่ 28°C แล้วจะเห็นความแตกต่างอย่างชัดเจน สอดคล้องกับ Bunn and Splinter (1961) รายงานว่า อุณหภูมิเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการงอกของเมล็ดพันธุ์ยาสูบ และ Haroon *et al.* (1972a, b) ศึกษาความงอก และความสม่ำเสมอในการงอก พบว่า การให้อุณหภูมิสลับ กลางวัน/กลางคืน ให้ความงอกและความสม่ำเสมอในการงอกดี ส่วนการให้อุณหภูมิกงที่มีผลทำให้ความสามารถในการงอก และความสม่ำเสมอลดลง

การพอกเมล็ดพันธุ์ยาสูบด้วยกรรมวิธีที่ต่างกันมีผลต่อดัชนีการงอกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยเมล็ดพันธุ์ยาสูบพอกที่ไม่ได้พอกมีค่าดัชนีการงอกเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 7.28 รองลงมาได้แก่เมล็ดพันธุ์ยาสูบที่ประสานด้วยคาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลสที่ระดับความเข้มข้น 0.03, 0.05 และ 0.09% (v/v), เดกซ์ทรินที่ระดับความเข้มข้น 0.15 และ 0.20% (w/v) และเพอริเดียมทุกระดับความเข้มข้น มีค่าดัชนีการงอกอยู่ช่วง 6.51-6.65 (ภาพที่ 4.9) เป็นผลมาจากลักษณะทางกายภาพของการพอกเมล็ดพันธุ์ไปลดการดูดซึมน้ำและก๊าซออกซิเจน และเป็นอุปสรรคต่อกระบวนการงอกของเมล็ด (Sachs *et al.*, 1981; Sachs *et al.*, 1982) (ภาพที่ 4.7) นอกจากนี้และส่วนผสมของวัสดุพอกยังเป็นอุปสรรคโดยตรงต่อการงอก โดยเฉพาะภายใต้สภาพดินที่ไม่เหมาะสม (Taylor and Harman, 1990) สอดคล้องกับการทดลองของชมตวรรณ และคณะ (2558ข) ที่พบว่า ภายใต้สภาพโรงเรือนทดลองเมล็ดพันธุ์ที่ไม่ได้พอกมีค่าดัชนีการงอกสูงที่สุดเมื่อเทียบกับเมล็ดพันธุ์ที่ผ่านการพอกโดยใช้ทัลคัมเป็นวัสดุพอก และใช้ PAM, คาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลส, เดกซ์ทริน และเพอริเดียมเป็นวัสดุประสาน Sachs *et al.* (1981) รายงานว่าการพอกเมล็ดพันธุ์พริกด้วยหวานด้วยดินเหนียวทำให้อัตราการงอกลด

น้อยลง ซึ่งเป็นผลมาจากเมล็ดพันธุ์ได้รับก๊าซออกซิเจนได้น้อยลง อย่างไรก็ตามการทดลองในครั้งนี้ไม่ได้เติมสารออกฤทธิ์เพื่อเพิ่มความสามารถในการงอก ซึ่งหากพอกเมล็ดพันธุ์ร่วมกับสารออกฤทธิ์จะส่งผลทำให้ดัชนีการงอกของเมล็ดพันธุ์สูงกว่าเมล็ดพันธุ์ยาสูบพอกที่ไม่ได้มีการเติมสารออกฤทธิ์จะเห็นได้จากการศึกษาของ อมรเรศ และคณะ (2557) ที่พบว่าพอกเมล็ดพันธุ์ยาสูบที่เคลือบด้วยธาตุเหล็กที่ระดับความเข้มข้น 80 μl ส่งผลดัชนีการงอกสูงกว่าเมล็ดพันธุ์ยาสูบที่ไม่ได้มีการเคลือบธาตุเหล็ก โดยเมล็ดพันธุ์ยาสูบที่เคลือบธาตุเหล็กมีดัชนีการงอกสูงถึง 9.59 ส่วนเมล็ดพันธุ์ยาสูบที่ไม่ได้มีการเคลือบธาตุเหล็กมีค่าดัชนีการงอกเพียง 3.18

ตารางที่ 4.11 ดัชนีการงอกของเมล็ดพันธุ์ยาสูบที่ไม่ได้พอก และเมล็ดพันธุ์ยาสูบพอกที่ประสานด้วยวัสดุประสานชนิดต่าง ๆ เมื่อทำการเก็บรักษานาน 3 เดือน และทำการทดลองภายใต้สภาพโรงเรือนทดลอง

กรรมวิธี	ระยะเวลาการเก็บรักษา (เดือน)				ค่าเฉลี่ย ¹
	0	1	2	3	
เมล็ดพันธุ์ที่ไม่ได้พอก	6.71	6.76	7.21	8.45	7.28 a
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วย PAM 0.15% (w/v)	6.27	6.49	6.77	7.29	6.70 b
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยคาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลส 0.03% (w/v)	6.11	5.82	6.96	7.14	6.51 bc
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยคาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลส 0.05% (w/v)	6.01	6.15	6.79	7.15	6.53 bc
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยคาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลส 0.07% (w/v)	5.94	5.72	6.70	7.26	6.41 c
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยคาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลส 0.09% (w/v)	6.03	6.06	7.20	7.25	6.63 bc
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยเดกซ์ทริน 0.10% (w/v)	5.93	6.15	6.37	7.37	6.45 c
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยเดกซ์ทริน 0.15% (w/v)	5.75	6.23	6.63	7.51	6.53 bc
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยเดกซ์ทริน 0.20% (w/v)	6.01	6.26	6.49	7.46	6.55 bc
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยเดกซ์ทริน 0.25% (w/v)	5.92	5.87	6.60	7.44	6.45 c
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยเพอริเดียม 0.03% (v/v)	6.08	5.53	6.95	7.58	6.54 bc
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยเพอริเดียม 0.05% (v/v)	5.91	6.06	6.89	7.46	6.58 bc
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยเพอริเดียม 0.07% (v/v)	5.87	6.18	6.93	7.53	6.63 bc
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยเพอริเดียม 0.09% (v/v)	6.07	6.24	6.57	7.71	6.65 bc
ค่าเฉลี่ย ²	6.04 c	6.10 c	6.79 b	7.47 a	
CV%			5.36		
F-test ^{Treatment}			*		
F-test ^{Month}			*		
F-test ^{Treatment*Month}			ns		
LSD _{0.05} ^{Treatment}			0.25		
LSD _{0.05} ^{Month}			0.13		
LSD _{0.05} ^{Treatment*Month}			-		

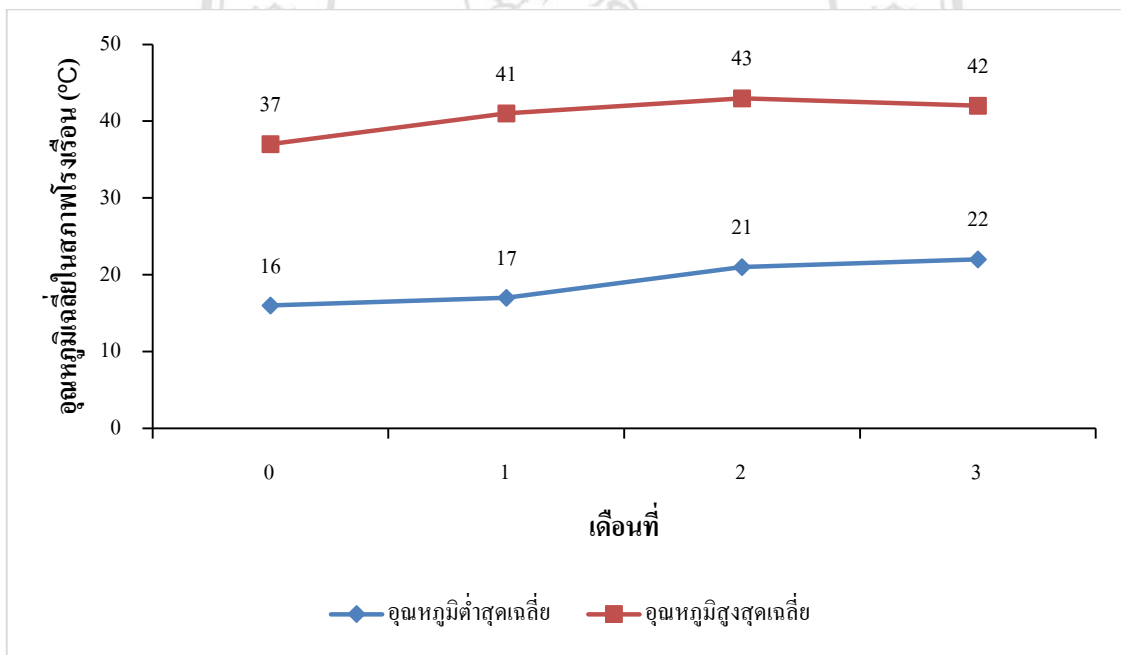
¹ ค่าเฉลี่ยที่ตามด้วยอักษรเหมือนกันในแนวตั้งไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในแต่ละกรรมวิธี เมื่อเฉลี่ยด้วยวิธี LSD ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์
² ค่าเฉลี่ยที่ตามด้วยอักษรเหมือนกันในแนวนอนไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในแต่ละกรรมวิธี เมื่อเฉลี่ยด้วยวิธี LSD ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์



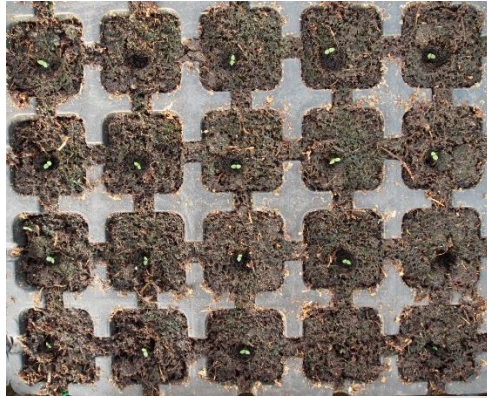
เมล็ดพันธุ์ข้าวสุบที่ไม่ได้พอก

เมล็ดพันธุ์ข้าวสุบพอก

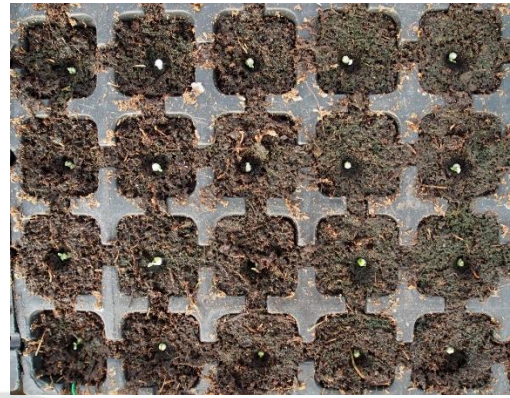
ภาพที่ 4.7 การงอกของเมล็ดพันธุ์ข้าวสุบที่ไม่ได้พอกและเมล็ดพันธุ์ข้าวสุบพอก ภายใต้กล้อง
microscope stereo digital



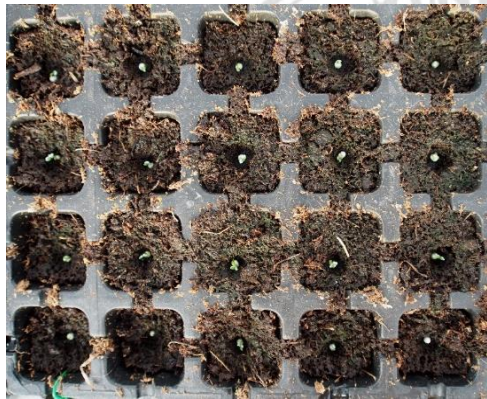
ภาพที่ 4.8 ค่าเฉลี่ยอุณหภูมิสูงสุดและต่ำสุด ในช่วงระยะเวลาการทดสอบความงอก คัชนีการงอก
และความแข็งแรง ภายใต้สภาพโรงเรือนทดลอง



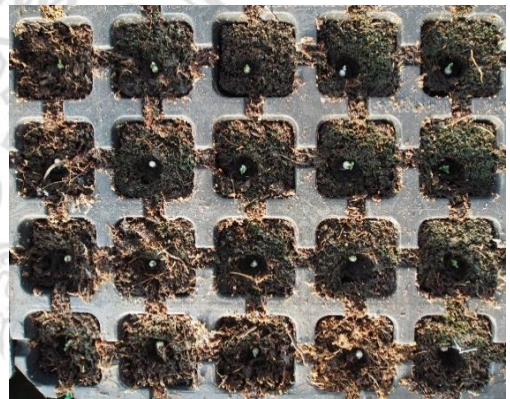
เมล็ดพันธุ์ที่ไม่ได้พอก



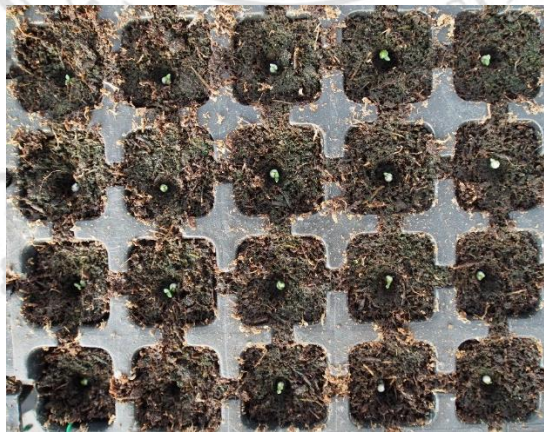
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วย PAM



เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วย
คาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลส



เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยเดกซ์ทริน



เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยเพอริเดียม

ภาพที่ 4.9 การงอกของเมล็ดพันธุ์ยาสูบที่ไม่ได้พอกและเมล็ดพันธุ์ยาสูบพอก ภายใต้สภาพโรงเรือนทดลอง ในวันที่ 6 หลังจากการเพาะเมล็ด

2.3) ความงอกของเมล็ดพันธุ์จากวิธีเร่งอายุ

ผลการทดสอบเปอร์เซ็นต์ความงอกของเมล็ดพันธุ์ด้วยวิธีเร่งอายุระหว่างทำการเก็บรักษา พบว่า เปอร์เซ็นต์ความงอกของเมล็ดพันธุ์ลดลงตามอายุการเก็บรักษาที่เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 4.12) โดยหลังการเร่งอายุ เดือนที่ 0 มีค่าเฉลี่ยเปอร์เซ็นต์ความงอกของเมล็ดพันธุ์สูงที่สุด คือ 97% และในเดือนที่ 1, 2 และ 3 มีค่าเฉลี่ยเปอร์เซ็นต์ความงอกลดลงเหลืออยู่ในช่วง 88-94% เนื่องจากเมล็ดพันธุ์เกิดการเสื่อมสภาพตามธรรมชาติตลอดระยะเวลาในการเก็บรักษาเป็นผลให้ความแข็งแรงของเมล็ดพันธุ์ลดลง สอดคล้องกับการทดลองของ ชนิดา (2550) ทำการเก็บรักษาเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลือง โดยพบว่าในวันที่ 0 ก่อนทำการเก็บรักษา มีค่าเฉลี่ยความงอกภายหลังการเร่งอายุสูงที่สุดเท่ากับ 77% และเมื่อทำการเก็บรักษานาน 30 วัน มีผลทำให้ค่าเฉลี่ยความงอกหลังการเร่งอายุลดลงเหลือ 48% โดยในเดือนที่ 1 มีเปอร์เซ็นต์ความงอกลดต่ำที่สุดเท่ากับ 88% อาจเป็นผลมาจากอุณหภูมิเฉลี่ยต่ำสุดสูงสุดในสภาพโรงเรือน เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับ Wu *et al.* (2004) รายงานว่า ช่วงความแตกต่างของอุณหภูมิกลางวัน/กลางคืน ที่กว้างมากจะมีผลทำให้เมล็ดพันธุ์ Chinese red birch ไม่สามารถงอกได้

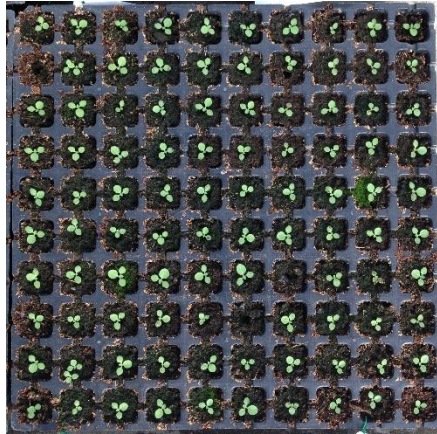
เมล็ดพันธุ์ยาสูบพอกทุกกรรมวิธีมีผลต่อเปอร์เซ็นต์ความงอกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยเมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วย คาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลส 0.05 และ 0.07% (w/v), เดกซ์ทรินที่ระดับความเข้มข้น 0.25% (w/v) และเพอริเดียมที่ทุกระดับความเข้มข้น มีเปอร์เซ็นต์ความงอกเฉลี่ยสูงที่สุด (93-96%) เทียบเท่าเมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วย PAM ส่วนเมล็ดพันธุ์ที่ไม่ได้พอกมีเปอร์เซ็นต์ความงอกหลังการเร่งอายุเฉลี่ยต่ำที่สุด เท่ากับ 89% (ภาพที่ 4.10) จะเห็นได้ว่าเมล็ดพันธุ์ที่ผ่านการพอกทุกกรรมวิธีมีค่าเฉลี่ยเปอร์เซ็นต์ความงอกหลังการเร่งอายุสูงกว่าเมล็ดพันธุ์ที่ไม่ได้พอก สอดคล้องกับการทดลองของ จักรพงษ์ และบุญมี (2557) ที่รายงานว่า พอกเมล็ดพันธุ์ยาสูบพอกโดยใช้ทาลคัมเป็นวัสดุพอก และใช้ HPMC 4% (w/v) เป็นวัสดุประสาน ส่งผลให้มีค่าเปอร์เซ็นต์ความงอกหลังการเร่งอายุสูงกว่าเมล็ดพันธุ์ที่ไม่ได้พอกภายใต้สภาพโรงเรือนทดลอง จากการเร่งอายุทั้งภายใต้สภาพห้องปฏิบัติการและสภาพโรงเรือนทดลอง แสดงให้เห็นว่าเมล็ดพันธุ์ที่อยู่ภายในวัสดุพอกนั้นได้รับผลกระทบที่เกิดจากวิธีเร่งอายุน้อยมาก สังเกตได้จากเปอร์เซ็นต์ความงอกหลังการเร่งอายุของเมล็ดพันธุ์ที่ผ่านการพอกในทุกกรรมวิธีจะมีค่าเปอร์เซ็นต์ความงอกสูงกว่าเมล็ดพันธุ์ที่ไม่ได้พอก เป็นผลมาจากวัสดุพอกสามารถป้องกันเมล็ดให้อยู่รอดในสภาพที่ไม่เหมาะสม (Gawande *et al.*, 1980)

ตารางที่ 4.12 เปอร์เซ็นต์ความงอกของเมล็ดพันธุ์ยาสูบจากวิธีเร่งอายุที่ไม่ได้พอก และเมล็ดพันธุ์ยาสูบพอกที่ประสานด้วยวัสดุประสานชนิดต่าง ๆ เมื่อทำการเก็บรักษานาน 3 เดือน และทำการทดลองภายใต้สภาพโรงเรือนทดลอง

กรรมวิธี	ระยะเวลาการเก็บรักษา (เดือน)				ค่าเฉลี่ย ¹
	0	1	2	3	
เมล็ดพันธุ์ที่ไม่ได้พอก	96	89	90	82	89 f
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วย PAM 0.15% (w/v)	97	89	96	97	95 abc
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยคาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลส 0.03% (w/v)	98	85	95	94	92 cde
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยคาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลส 0.05% (w/v)	99	90	96	98	96 ab
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยคาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลส 0.07% (w/v)	98	88	92	94	93 abcde
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยคาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลส 0.09% (w/v)	96	86	94	90	91 def
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยเดกซ์ทริน 0.10% (w/v)	94	89	94	93	92 cde
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยเดกซ์ทริน 0.15% (w/v)	96	85	89	95	91 ef
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยเดกซ์ทริน 0.20% (w/v)	97	90	91	94	92 bcde
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยเดกซ์ทริน 0.25% (w/v)	95	91	94	93	93 abcde
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยเพอริเดียม 0.03% (v/v)	98	91	97	89	94 abcde
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยเพอริเดียม 0.05% (v/v)	99	87	95	96	94 abcd
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยเพอริเดียม 0.07% (v/v)	98	88	95	97	94 abcd
เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยเพอริเดียม 0.09% (v/v)	98	90	98	98	96 a
ค่าเฉลี่ย ²	97 a	88 c	94 b	93 b	
CV%				4.58	
F-test ^{Treatment}				*	
F-test ^{Month}				*	
F-test ^{Treatment*Month}				ns	
LSD _{0.05} ^{Treatment}				2.97	
LSD _{0.05} ^{Month}				1.59	
LSD _{0.05} ^{Treatment*Month}				-	

¹ ค่าเฉลี่ยที่ตามด้วยอักษรเหมือนกันในแนวตั้งไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในแต่ละกรรมวิธี เมื่อเฉลี่ยด้วยวิธี LSD ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

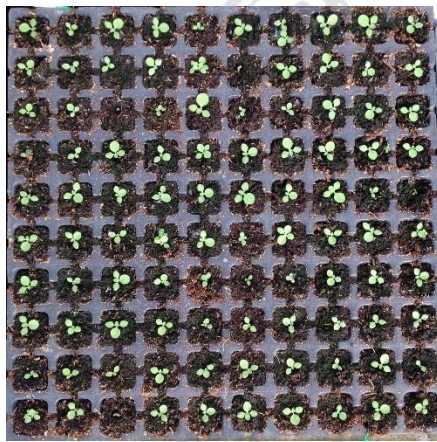
² ค่าเฉลี่ยที่ตามด้วยอักษรเหมือนกันในแนวนอนไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในแต่ละกรรมวิธี เมื่อเฉลี่ยด้วยวิธี LSD ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์



เมล็ดพันธุ์ที่ไม่ได้พอก



เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วย PAM



เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วย
คาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลส



เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยเดกซ์ทริน



เมล็ดพันธุ์พอกที่ประสานด้วยเพอริเดียม

ภาพที่ 4.10 การงอกของเมล็ดพันธุ์ยาสูบที่ไม่ได้พอกและเมล็ดพันธุ์ยาสูบพอกจากวิธีเร่งอายุ ภายใต้สภาพโรงเรือนทดลอง

4.4 ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางกายภาพของเมล็ดพันธุ์ยาสูบพอกกับคุณภาพเมล็ดพันธุ์หลังการพอก

ปัจจัยทางกายภาพที่มีผล โดยตรงต่อคุณภาพเมล็ดพันธุ์ คือดัชนีความทนทานของเมล็ดพันธุ์พอก และความแข็งแรงของเมล็ดพันธุ์พอก ดังนั้นจึงได้นำผลของลักษณะทางกายภาพ 2 ลักษณะมาวิเคราะห์ความสัมพันธ์ (correlation) กับคุณภาพเมล็ดพันธุ์หลังการพอกโดยพบความสัมพันธ์ดังต่อไปนี้

4.4.1 ความสัมพันธ์ระหว่างดัชนีความทนทานของเมล็ดพันธุ์พอกกับความแข็งแรงของเมล็ดพันธุ์พอก และคุณภาพเมล็ดพันธุ์

ดัชนีความทนทานของเมล็ดพันธุ์พอกไม่มีความสัมพันธ์กับความแข็งแรงของเมล็ดพันธุ์พอก และคุณภาพเมล็ดพันธุ์ (ตารางที่ 4.13) แสดงให้เห็นว่าค่าดัชนีความทนทานของเมล็ดพันธุ์พอกไม่มีผลทำให้ความแข็งแรงของเมล็ดพันธุ์พอก และคุณภาพเมล็ดพันธุ์เพิ่มขึ้นหรือลดลง เนื่องจากความทนทานเป็นการวัดการหลุดร่อนของวัสดุพอกที่ห่อหุ้มเมล็ดพันธุ์ไว้เท่านั้น ดังนั้นค่าความทนทานของเมล็ดพันธุ์พอกจะเพิ่มขึ้นหรือลดลงจึงขึ้นอยู่กับชนิดและระดับความเข้มข้นของวัสดุประสานที่ใช้ยึดวัสดุพอกไว้กับผิวของเมล็ดพันธุ์ได้สมบูรณ์

4.4.2 ความสัมพันธ์ระหว่างความแข็งแรงของเมล็ดพันธุ์พอกกับดัชนีความทนทานของเมล็ดพันธุ์พอก และคุณภาพเมล็ดพันธุ์

ความแข็งแรงของเมล็ดพันธุ์พอกไม่มีความสัมพันธ์กับความทนทานของเมล็ดพันธุ์พอก และคุณภาพเมล็ดพันธุ์ (ตารางที่ 4.13) กล่าวคือความแข็งแรงของเมล็ดพันธุ์พอกจะเพิ่มขึ้นหรือลดลงก็ไม่มีความสัมพันธ์กับความทนทานของเมล็ดพันธุ์พอก และคุณภาพของเมล็ดพันธุ์แต่อย่างใด เนื่องจากค่าความแข็งแรงของเมล็ดพันธุ์พอก ไม่ได้วัดจากความสามารถในการยึดเกาะหรือแรงยึดเกาะระหว่างวัสดุพอกและวัสดุประสาน แต่เป็นการวัดความแข็งแรงของเมล็ดพันธุ์พอกที่ได้จากแรงบีบอัดเมล็ดพอกจนวัสดุพอกแตกออก ดังนั้นความแข็งแรงของเมล็ดพันธุ์พอกจึงไม่มีผลต่อดัชนีความทนทานของเมล็ดพันธุ์ และคุณภาพเมล็ดพันธุ์

4.4.3 ความสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดสอบคุณภาพเมล็ดพันธุ์ยาสูบ

จากตารางที่ 4.13 พบว่า ค่าดัชนีการงอกในสภาพห้องปฏิบัติการมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับค่าเปอร์เซ็นต์ความงอกในสภาพห้องปฏิบัติการ และค่าดัชนีการงอกในสภาพโรงเรือนทดลองมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับค่าเปอร์เซ็นต์ความงอกในสภาพโรงเรือนทดลอง กล่าวคือ หากค่าดัชนีการ

งอกเพิ่มสูงขึ้น มีแนวโน้มทำให้ค่าเปอร์เซ็นต์ความงอกเพิ่มสูงด้วย ทั้งสภาพห้องปฏิบัติการและสภาพ
โรงเรือนทดลอง



ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 4.13 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางกายภาพกับคุณภาพของเมล็ดพันธุ์ยาสูบพอก

	ดัชนีความ ทนทานของ เมล็ดพันธุ์พอก	ความ แข็งแรง ของเมล็ด พันธุ์พอก	ดัชนีการงอก สภาพ ห้องปฏิบัติการ	ดัชนีการงอก สภาพโรงเรือน ทดลอง	เปอร์เซ็นต์ความ งอกสภาพ ห้องปฏิบัติการ	เปอร์เซ็นต์ความ งอกสภาพ โรงเรือนทดลอง	ความแข็งแรง ของเมล็ดด้วยวิธี เร่งอายุสภาพ ห้องปฏิบัติการ
ความแข็งแรงของเมล็ดพันธุ์พอก	0.1396 ^{ns}						
ดัชนีการงอกสภาพห้องปฏิบัติการ	-0.1763 ^{ns}	0.0245 ^{ns}					
ดัชนีการงอกสภาพโรงเรือนทดลอง	0.0939 ^{ns}	0.0359 ^{ns}	0.2413 ^{ns}				
เปอร์เซ็นต์ความงอกสภาพห้องปฏิบัติการ	-0.1504 ^{ns}	-0.0587 ^{ns}	0.9784 [*]	0.2330 ^{ns}			
เปอร์เซ็นต์ความงอกสภาพโรงเรือนทดลอง	-0.0170 ^{ns}	-0.0325 ^{ns}	-0.0525 ^{ns}	0.7062 [*]	-0.0093 ^{ns}		
เปอร์เซ็นต์ความงอกของเมล็ดจากวิธีเร่งอายุ สภาพห้องปฏิบัติการ	0.1198 ^{ns}	0.0345 ^{ns}	0.3463 [*]	0.3569 [*]	0.3672 [*]	0.0772 ^{ns}	
เปอร์เซ็นต์ความงอกของเมล็ดจากวิธีเร่งอายุ สภาพโรงเรือนทดลอง	0.0962 ^{ns}	-0.0132 ^{ns}	0.4914 [*]	0.2711 ^{ns}	0.4917 [*]	0.0534 ^{ns}	0.2165 ^{ns}